

Školní vzdělávací program
pro základní vzdělávání

MOJE ŠKOLA

Obecné části bez osnov

Základní škola
Praha 10
Švehlova 12/2900

Identifikační údaje

Název školního vzdělávacího programu: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Motivační název: Moje škola

Číslo jednací: 54/2007

Název školy: Základní škola, Praha 110, Švehlova 12/2900

Adresa školy: Základní škola
Švehlova 12/2900
Praha 10
106 00

IČO: 65993276
IZO: 102 337 616
RED IZO: 600041123

Zřizovatel: Městská část Praha 10
Vršovická 68
Praha 10
101 38

tel.: 267 093 111
e-mail: posta@praha10.cz

Ředitelka školy: Mgr. Milena Repaská

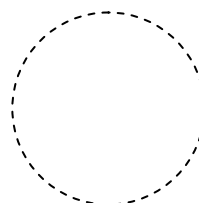
Zástupce ředitele: Mgr. Jan Drápal

Koordinátor ŠVP: Mgr. Jan Drápal

Kontakty: tel.: 272 652 023-4
e-mail: zssvehlova@zssvehlova.cz
web: www.zsvehlova.cz

Platnost dokumentu: od 30. srpna 2007

ŠVP byl schválen radou školy dne 20. června 2007

Milena Repaská
ředitelka školy

razítko školy

Charakteristika školy

Škola se nachází v severní části sídliště Zahradní Město, otevřena byla v září 1968. Je úplnou základní školou s kapacitou 600 žáků a její součástí je školní družina s kapacitou 225 žáků. Školu tvoří hlavní čtyřpodlažní budova s učebnami a kabinety, z nichž přízemí je určeno především pro školní družinu. K samostatným třídám ŠD náleží terasa s dětským hřištěm, které děti využívají za hezkého počasí. K hlavní budově je připojena třípodlažní přístavba, v níž jsou umístěny kanceláře (přízemí), školní dílna a odborná pracovna výtvarné výchovy (1. poschodí), přírodopisu a chemie (ve 2. poschodí). Druhý konec hlavní budovy je spojen skleněným koridorem se samostatným dvoupodlažním pavilonem, v němž je hlavní vchod s halou, kde jsou umístěny uzamykatelné šatnové skříňky pro žáky. Školní jídelna se nachází v přízemí, má tedy bezbariérový přístup. Dvě tělocvičny včetně šaten a umývárny jsou v 1. poschodí. Prostory bývalé ordinace jsou přebudovány na kabinety.

Škola má bezbariérový přístup do hlavní budovy a vlastní „schodolez“, jsme tedy vybaveni k zařazení žáků na invalidním vozíku.

Budova je obklopena rozsáhlým parkovým areálem v celkové ploše cca 8000 m². Jeho součástí je nově rekonstruované víceúčelové hřiště s umělým povrchem a běžecký ovál rovněž s umělým povrchem, dokončený na jaře 2005. Obě etapy rekonstrukce proběhly v rámci grantů od Magistrátu hlavního města Prahy a Městské části Praha 10.

Spodní část hřiště sousedí s hlavní komunikací - ulicí Švehlova. Vzrostlé stromy a keře na okraji hřiště zabraňují pronikání zplodin z hlavní ulice do prostor hřiště, jehož horní část je využívána ke sportovní činnosti. Hygienik hodnotí polohu školy kladně, umístění v zeleni bez provozu umožňuje častý pobyt dětí venku o hlavních přestávkách. Bezpečnost dopravní situace v okolí školy je řešena zpomalovacími pruhy v ulici Topolová v blízkosti přechodu pro chodce se zvýrazněným osvětlením.

Od 1. 1. 1997 je škola právním subjektem.

Zastupitelstvo Městské části Praha 10 rozhodlo v roce 2006 na březnovém zasedání o sloučení základních škol Švehlova a Jahodová do budovy ZŠ Švehlova. V lednu 2007 došlo k administrativnímu sloučení, žáci a učitelé přešli do budovy ZŠ Švehlova v září 2007. Od ledna do června 2007 byla Jahodová odloučeným pracovištěm ZŠ Švehlova. Kapacita školy je 600 žáků.

V budově je umístěn školní bufet a automat na školní mléko.

Třídy a pracovny

jsou vybaveny novým či rekonstruovaným nábytkem.

Ve škole je 8 odborných pracoven, které jsou po celý rok plně využity - chemie, přírodopis, výtvarná výchova, dílna, video pracovna, pracovna hudební výchovy a zeměpisu-dějepis. V rekonstruované počítačové pracovně je dvanáct počítačů se základním programovým vybavením, výukovými programy, které jsou stále doplňovány a obnovovány. Připojení na internet je nejen v počítačové pracovně, ale i dalších učebnách, kabinetech a kancelářích. V jednotlivých učebnách je rovněž možnost využití internetu přímo v hodinách. O roku 2008 využíváme také interaktivní tabuli, která je umístěna v jedné z volných tříd v prvním patře, využívají žáci a učitelé prvního i druhého stupně.

V minulých letech byla dokončena rekonstrukce sociálních zařízení ve všech podlažích hlavní budovy, u tělocvičen a před školní jídelnou. V šatnách u tělocvičen jsou k dispozici sprchy. Ve škole rovněž proběhl zásah do topného systému, byly odděleny jednotlivé větve v jednotlivých budovách a tím došlo i úsporám za tepelnou energii. V každém kalendářním roce probíhají rekonstrukce např. vodovodních trubek, oken, vnější fasády apod. Plánujeme postupnou výměnu oken a novou fasádu, rekonstrukci elektrického vedení a rekonstrukci vstupní haly.

Charakteristika pedagogického sboru

Ve škole pracuje stálý pedagogický sbor, fluktuace je minimální, pracovní klima ve škole je z hlediska pedagogů, rodičovské veřejnosti, ale i České školní inspekce klidné a velmi příznivé. Ve zprávě ČŠI z června 2007 je škola hodnocena jako standardní.

Od 1. ledna 2007 byla ZŠ Švehlova administrativně sloučena s vedlejší ZŠ Jahodová, od počátku školního roku 2007/08 pak i fakticky – vyučující i žáci ze ZŠ Jahodová přešli do naší budovy.

Ve školním roce 2009/10 má ZŠ Švehlova 14 tříd a 315 žáků, průměrná naplněnost činí 22,5 žáků na třídu. Kromě 14 třídních učitelů působí na škole dalších 9 vyučujících a 5 vychovatelek ve školní družině. Téměř všichni ped. pracovníci jsou kvalifikovaní, jedna učitelka 1. stupně studuje dosud na VŠ.

Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Škola se zapojuje do mezinárodních a dalších projektů (Pilotní projekt na vytvoření a využití výukových jednotek žáků), spolupracuje se společností Škola za školou (internetové využití učebních textů), každoročně získává grant na projekty protidrogové prevence (projekt Spolupracující třída). Mezi dlouhodobé projekty lze zařadit i Zdravé zuby – vzdělávání žáků 1. stupně v oblasti dentální hygieny, účast na projektu ENTER (praktická výuka v oblasti fyziky, chemie a přírodopisu) a aktivity spojené s prací koordinátora Environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty. Škola je též v kontaktu s p. Bo Fixdalem z Ballerupu v Dánsko, který je zástupcem dánské strany pro spolupráci se školami v Praze 10.

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Školská rada byla zřízena v roce 2005. Schůzky probíhají dle potřeby minimálně dvakrát ročně, téměř všech se jako přizvaný host účastní ředitelka školy. Rada pracuje tak, tak jí ukládá zákon, schvaluje výroční zprávy a další dokumenty bere na vědomí. Dosud neřešila žádnou stížnost ze strany rodičů.

Úzká spolupráce je navázána s Pedagogicko-psychologickou poradnou Praha 10, konkrétně s Mgr. Bédovou.

Minimálně třikrát ročně pořádáme schůzky rodičů a třikrát konzultační dny. Při škole pracuje občanské sdružení s názvem „Sdružení rodičů při ZŠ Švehlova“. Schůzka třídních důvěrníků s vedením školy probíhá vždy jednu hodinu před začátkem třídních schůzek.

Charakteristika školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání Moje škola

Školní vzdělávací program (ŠVP) Moje škola vychází z tradic českého školství a zároveň splňuje podmínky pro práci stanovené v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání (RVP ZV). Skladba a názvy předmětů se podobají programu Základní škola, snažíme se ale měnit práci vyučujících a jejich přístup k dětem tak, aby odpovídal zásadám moderní pedagogiky, doporučením ze strany mezinárodních i národních organizací a v neposlední řadě školským zákonům schváleným v ČR na počátku 21. století.

ŠVP je zaměřen na výuku anglického jazyka, jehož výuka je zařazena již od 2. ročníku (v 1. třídě učíme angličtinu nepovinně). Navíc je od 4. ročníku dotace posílena o jednu hodinu týdně. Profilujeme se i v oblasti přírodovědných předmětů, z disponibilní dotace posilujeme fyziku třemi hodinami, přírodopis dvěma hodinami a matematiku čtyřmi hodinami na prvním i na druhém stupni.

Od školního roku 2009/2010 začínáme s programem hudební třídy, jejíž učební plán se mírně liší od standardního učebního plánu. Hudební výchově se postupně bude vyučovat po třech hodinách týdně ve všech ročnících. Práce s dětmi bude zaměřena na sborový zpěv, hru na hudební nástroje a hlasovou výchovu.

Hlavním úkolem vyučujících je orientace a postupný přechod práce od transmisivního vyučování, kdy žák působí spíše jako trpný objekt práce pedagoga, směrem k činnostnímu (konstruktivnímu) vyučování, při kterém je žák naopak aktivní: vyhledává a kriticky třídí informace, zpracovává samostatné i skupinové úlohy, s porozuměním čte texty tak, aby z nich dokázal získat nejdůležitější údaje. Při vyučování by tak žák neměl najít prostor k nudě. Z posluchače se stává činným subjektem. Učitelé kladou velký důraz na názornost výuky a osobní prožitek žáků.

Žáci jsou vedeni k větší samostatnosti. Řeší problémové úkoly, samostatně vystupují s výsledky své práce před třídou, rodiči nebo většími shromážděními. Měli by se též v co nejhojnějším počtu zařazovat do soutěží a spolupracovat při utváření a zlepšování školního života. Velkou pozornost si zaslouží skupinová práce a kooperativní učení a vyučování. Naší prioritou je rozvíjet dovednosti, pracovat ve skupině, všichni by měli získat dovednosti k tomu, aby dokázali obstát ve skupině v různých rolích, být podnětným a platným členem, zhodnotit práci svou i práci ostatních. Aktivní a paměťové učení se snažíme udržet v rovnováze a z obou přístupů vybírat to, co je pro děti přínosné.

Klima školy i charakter práce mají v dětech mimo jiné podporovat pocit bezpečí, možnost pozitivního prožívání, získání zdravého sebevědomí, rozvíjení kritického myšlení a schopnost sebehodnocení.

Klíčové kompetence a jejich rozpracování pro náš ŠVP

čili co by měl zvládat náš žák po ukončení školní docházky

V oblasti kompetence k učení:

- postupně rozvíjí práci od jednoduššího ke složitějšímu
- vědomě vyhledává další možnosti získávání nových znalostí, které se snaží přenést k dovednostem a utvářet na základě všeho vlastní postoje
- srovnává různé textové zdroje
- třídí informace
- porovnává nové informace s vlastní zkušeností a s názory ostatních
- snaží se vyhledat hlavní myšlenku z textových zdrojů
- posuzuje dosažené informace
- operuje s novými pojmy
- spolupracuje při získávání nových poznatků s ostatními
- naslouchá názorům druhých
- vědomě se snaží získávat pozitivní vztah k učení = UČENÍ JE RADOST, NIKDY NEMÁM DOST!
- nenechá se odradit překážkami a neúspěchem

V oblasti kompetence k řešení problému:

- nalézá různé způsoby řešení problémů
- uvědomí si problém
- naplňuje si strategii řešení problému
- analyzuje problém
- postupuje od jednoduššího ke složitějšímu
- aplikuje získané poznatky při řešení problémů
- volí vhodné myšlenkové postupy
- pracuje samostatně
- ověřuje správnost řešení
- prezentuje výsledek svého řešení, vytvoří záznam
- vyhledává informace vhodné k řešení problémů
- zodpovídá za svá rozhodnutí
- je schopen obhájit správnost řešení problému

- nedá se odradit případným neúspěchem při řešení
- respektuje výsledky společného řešení
- učí se najít více řešení a z nich zvolit optimální variantu
- nebojí se hledat pomoc u druhých (svěří se rodičům, učiteli, vých. poradci, lince důvěry – na problém nejsem sám)
- snaží se aktivně doplnit informace
- uvědomuje si nutnost celoživotního vzdělávání
- porozumí (má zájem porozumět) čtenému textu na odpovídající věkové úrovni
- reprodukuje získané poznatky
- cvičí paměť
- snaží se o osvojení techniky rychločtení
- učí se učit

V oblasti kompetence komunikativní:

- využívá internet (e-mail), informace využívá a rozpozná podstatné
- napíše dopis, žádost
- vyplní složenku
- dokáže komunikovat s dospělými i vrstevníky a naslouchá jim
- rozšiřuje si slovní zásobu (četba, televize, rozhlas, zájmová činnost)
- vysvětlí odborné výrazy, přísloví
- zpracuje dané téma a přednese ho ostatním (referát, výzva, sdělení, zpráva do novin)
- dokáže rozlišit, kde užít český jazyk spisovný, obecný
- používá výrazy pro zákl. společenský styk (prosba, žádost, poděkování)
- odmítne žádost podezřelé osoby (drogy, trestná činnost, šikana, sex)
- logicky vyjadřuje své myšlenky
- dokáže argumentovat, diskutovat, obhájit svůj názor, být kritický k sobě i k ostatním
- je schopen (slušně) přijmout cizí názor, vést skupinu, diskutovat
- dokáže aktivně používat cizí jazyky
- nenechá sebou manipulovat a sám nemanipuluje druhými
- zná (používá) mezinárodní termíny z oblasti politiky, ekonomie, vojenství, vzdělávání
- rozpozná prvky neverbální komunikace
- vhodně komunikuje se znevýhodněnými
- je hravý (pokouší se o vlastní tvorbu, komunikuje obrazy, básněmi)
- eliminuje vulgarity a agresivitu
- nepodceňuje sebe ani druhé
- neponižuje sebe ani druhé
- snaží se vyzdvihnout kladné stránky druhého

V oblasti kompetence sociální a personální:

- naslouchá ostatním
- rozeznává jednání, které je dobré pro skupinu
- spolupracuje podle svých schopností
- respektuje pravidla
- přiřazuje se ke skupině (je si vědom, že je členem skupiny)

- snaží se o uplatnění svých názorů
- neprosazuje se za každou cenu
- asertivně řeší problém
- vytváří dobrou pracovní atmosféru
- pomáhá spolužákům
- přispívá k upevnění dobrých mezilidských vztahů
- netoleruje nezodpovědné chování
- pozitivně řeší konfliktní situace
- čerpá poučení z řešených problémů
- pracuje na sebepoznání
- dává prostor méně schopným vynikajícím talentům
- dokáže přijmout roli ve skupině (vedoucí i podřízenou)
- dokáže přijmout zodpovědnost a nést její důsledky
- korektně vystupuje
- přijímá i sděluje kritiku
- zná svou cenu, nepodřizuje se
- odliší podstatné od nepodstatného – vytváří si žebříček hodnot
- neubližuje ostatním

V oblasti kompetence občanské:

- je tolerantní vůči menšinám (náboženství, národnost, rasa, sex. orientace a stáří)
- naslouchá
- asertivně diskutuje a prosazuje svůj názor
- uvědomuje si hodnotu lidské práce
- pozitivně ovlivňuje svým chováním i činy okolí
- zaujímá kritický postoj k sobě i k ostatním
- pomáhá slabším, postiženým, týraným, utlačovaným (šikana)
- zajímá se o historii, vývoj a kulturu země a ostatních států
- zapojuje se do kulturních a sportovních aktivit
- ovládá svůj rodný jazyk, vhodně ho používá
- využívá volební právo, zajímá se o politické dění
- spolupracuje
- uvědomuje si svoje možnosti, chrání si zdraví, dodržuje hygienu
- respektuje práva druhých a je si vědom svých práv a povinností
- chrání majetek svůj, veřejný i soukromý
- vědomě chrání životní prostředí
- váží si rodné země i státních symbolů a tradic
- neohrožuje život svůj ani ostatních
- seznamuje se s ústavou
- dokáže vědomě respektovat normy chování
- snaží se o využívání rozmanitosti a rozdílnosti kultur, názorů, přístupů
- přijímá odpovědnost za své okolí
- dokáže přijmout funkci ve prospěch ostatních (třídní samospráva)

V oblasti kompetence pracovní:

- má zájem o výsledek své práce
- dovede si rozvrhnout čas pro práci
- udržuje pomůcky v dobrém stavu
- dbá na pracovní hygienu
- dbá na bezpečnost svou i spolužáků
- pracuje se zřetelem na budoucí profesní orientaci
- navazuje na dříve osvojené dovednosti a znalosti
- pracuje s respektem k životnímu prostředí
- hledá nové postupy práce
- při řešení pracovního postupu dovede využívat nových poznatků, v literatuře (internet)
- dovede si vážit práce druhých (jejich pomoci)
- pracuje s nadšením
- neúspěch ho motivuje
- nebojí se zeptat
- přizpůsobuje se novým pracovním podmínkám
- nebojí se pracovat na náročnějších úkolech
- spolupracuje (učitel x žák)
- snaží se o seberealizaci
- rozšiřuje své vědomosti, dovednosti
- pružně reaguje na změny
- spolupracuje při řešení problému s ostatními
- nebojí se přiznat dvojchybu nahlas a změnit svůj přístup
- nedá na první dojem
- dokončuje zodpovědně jakoukoli pracovní aktivitu, není líný

Výchovné a vzdělávací strategie

společné postupy na úrovni školy uplatňované ve výuce i mimo výuku, jimiž škola cíleně utváří a rozvíjí klíčové kompetence žáků:

- seznamujeme žáky s cílem vyučování
- hodnotíme jeho dosažení
- používáme různorodé metody práce jako práce s textem, problémové vyučování, kooperativní vyučování
- vedeme žáky k samostatné práci
- vedeme žáky k sebehodnocení a ke vzájemnému hodnocení
- zadáváme takové úkoly, při nichž musí žáci kombinovat informace, získané z více zdrojů (učebnice, encyklopedie, další tiskové materiály, internet ad.)
- vedeme žáky k prezentaci výsledků jejich práce před ostatními
- přistupujeme k žákům podle jejich individuálních schopností
- zařazujeme třídní i vícetřídní projekty
- zařazujeme práci na PC
- výuku zpestřujeme exkurzemi, návštěvami muzeí, divadel, galerií
- klademe otevřené otázky, zadáváme problémové úkoly, zařazujeme metody, při kterých žáci samostatně docházejí k objevům, řešením a závěrům
- vedeme žáky k účelnému plánování
- zadáváme žákům úkoly vycházející z reálných životních situací
- podporujeme týmovou práci a zapojování žáků do soutěží
- vedeme žáky k účelnému vedení diskuse, k účelné argumentaci a respektu k názorům druhých
- seznamujeme je s jejich právy a povinnostmi, k tomu, aby chápali právní systém a respektovali jej
- vedeme žáky k respektování daných pravidel a k tomu, aby se na jejich utváření a úpravách podíleli
- do výuky zařazujeme celky týkající se společenských tradic
- organizujeme výlety a exkurze, v rámci kterých se žáci seznamují s tradicemi a kulturním a historickým dědictvím
- v rámci výuky zařazujeme projekty s ekologickou tematikou, jednotlivé problémy environmentální výchovy jsou zařazovány do výuky

- třídíme odpady
- seznamujeme žáky se zásadami bezpečného chování
- vedeme žáky ke správnému užití materiálů, nástrojů, techniky, vybavení
- vyžadujeme dokončení práce v dohodnuté kvalitě a termínu
- vedeme žáky k šetření materiálem a všemi zdroji

Výchovně vzdělávací strategie, I. stupeň

Výchovně vzdělávací strategie	Čj	AJ	ČAJS	M	Inf	ČASP	Vv	Hv	Tv
kritické a komentované čtení	ANO	ANO	ANO						
dramatizace	ANO	ANO	ANO					ANO	
projekty		ANO	ANO			ANO	ANO		
diskuze	ANO		ANO						
práce s příručkami, slovníky, encyklopediemi a s internetem	ANO	ANO	ANO					ANO	
samostatné řešení problémů			ANO	ANO					
kooperativní vyučování		ANO	ANO	ANO			ANO		ANO
aktivity zaměřené na hodnocení a sebehodnocení žáka	ANO	ANO	ANO	ANO		ANO	ANO	ANO	
analýzu přečtených textů	ANO		ANO	ANO					
mluvní cvičení	ANO	ANO	ANO	ANO					
referáty			ANO				ANO	ANO	
soutěže, hry	ANO	ANO	ANO	ANO					ANO
výklad, poslech nahrávek, sledování videa	ANO	ANO	ANO					ANO	

	Čj	AJ	ČAJS	M	Inf	ČASP	Vv	Hv	Tv
práce s pracovním sešitem	ANO	ANO	ANO	ANO					
modelové situace komunikace	ANO	ANO	ANO						
scénky, dialogy, hrané krátké příběhy	ANO	ANO	ANO						
úlohy z praxe	ANO		ANO	ANO		ANO			
zařazování vhodných problémových úkolů	ANO		ANO	ANO					
rozvoj schopnosti prezentace výsledků vlastní práce	ANO		ANO			ANO	ANO		
práce ve skupině s důrazem na vytvoření pravidel	ANO		ANO			ANO	ANO		ANO
pozorování	ANO		ANO	ANO		ANO	ANO		
samostatné tvůrčí úkoly	ANO	ANO		ANO		ANO	ANO	ANO	
kladení (zejména otevřených) otázek	ANO		ANO	ANO		ANO	ANO	ANO	ANO

Výchovně vzdělávací strategie, II. stupeň

Výchovně vzdělávací strategie	Čj	Cizí jaz-ky	D	VO	Z	M	Př	F	Ch	Tv	Vv	Hv	ČASP	Inf
kritické a komentované čtení	ANO	ANO	ANO											
dramatizace	ANO	ANO												
projekty		ANO	ANO		ANO						ANO	ANO		ANO
diskuze	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO		ANO	ANO	ANO	ANO				
práce s příručkami, slovníky, encyklopediemi a s internetem	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO		ANO	ANO	ANO		ANO		ANO	ANO
samostatné řešení problémů	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO			ANO	ANO		ANO	ANO
kooperativní vyučování	ANO	ANO	ANO	ANO			ANO		ANO					
aktivity zaměřené na hodnocení a sebehodnocení žáka	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO		ANO	ANO	ANO	ANO		ANO
analýzu přečtených textů	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO		ANO						
mluvní cvičení	ANO	ANO	ANO	ANO					ANO	ANO				
referáty	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO		ANO				ANO	ANO		
soutěže, hry	ANO	ANO	ANO			ANO			ANO	ANO		ANO		
výklad, poslech nahrávek, sledování videa	ANO	ANO	ANO				ANO	ANO			ANO	ANO		

	Čj	Cizí jaz- yky	D	VO	Z	M	Př	F	Ch	Tv	Vv	Hv	ČASP	Inf
práce s pracovním sešitem	ANO	ANO	ANO											
modelové situace komunikace	ANO	ANO		ANO						ANO	ANO			
scénky, dialogy, hrané krátké příběhy	ANO	ANO		ANO										
úlohy z praxe	ANO	ANO		ANO	ANO	ANO	ANO	ANO					ANO	
zařazováním vhodných problémových úkolů	ANO		ANO		ANO		ANO	ANO			ANO			ANO
rozvoj schopnosti prezentace výsledků vlastní práce	ANO	ANO	ANO	ANO				ANO		ANO	ANO			
práce ve skupině s důrazem na vytvoření pravidel														
pozorování		ANO	ANO	ANO	ANO		ANO	ANO	ANO	ANO	ANO			
samostatné tvůrčí úkoly	ANO										ANO	ANO		ANO
kladení (zejména otevřených) otázek	ANO	ANO	ANO	ANO		ANO	ANO	ANO						

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Při práci s žáky se spec. vzdělávacími potřebami vycházíme z Minimálního preventivního programu naší školy, hodnocení je upraveno v Vnitřním klasifikačním řádu. Škola vytváří prostor pro rozvíjení osobnosti každého žáka. Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami se věnujeme ve spolupráci s výchovným poradcem a PPP. U těchto dětí máme zaveden v případě závažnějšího znevýhodnění individuální vzdělávací program, který vychází z diagnostiky a doporučení odborného pracoviště a potřeb vyučování. V případě lehčích znevýhodnění uplatňujeme ve zvýšené míře individuální přístup pedagogů a zohledňujeme znevýhodnění při hodnocení.

Obecné podmínky pro vzdělávání dětí se specifickými vzdělávacími potřebami:

- spolupracujeme s pedagogicko – psychologickou poradnou a dalšími odborníky
- vzděláváme se v oblasti problematiky žáků s se specifickými vzdělávacími potřebami
- učitelé úzce spolupracují s kontaktní pracovníci poradny, výchovným poradcem a zákonnými zástupci
- v případě potřeby pracujeme podle individuálního vzdělávacího plánu
- vhodně organizujeme výuku
- umožňujeme žákům používat kompenzační pomůcky
- respektovat zdravotní stav jedince
- podporovat nadání a talent žáka
- při hodnocení zohledňujeme druh, stupeň a míru znevýhodnění
- v případě potřeby zajišťujeme asistenta pedagoga, konzultace s dalšími odborníky, snižujeme počet žáků ve třídě

Vzdělávání žáků s poruchami učení a chování

Ve výuce žáků je třeba zohledňovat ovládnutý stupeň znalostí a dovedností. Dále se snažíme žáky vést k pocitu odpovědnosti, k poznání sebe sama a tím k poznání nutnosti psychohygieny práce a vytvoření vlastního řádu. Při výuce jsou systematicky procvičovány gramatické jevy a základní učivo jazykového rozboru, logické myšlení, matematická představivost. Zdokonalujeme čtenářské dovednosti a reprodukce textu. Rozvíjíme samostatné myšlení a vyjadřování. Dbáme na účelné používání názorných pomůcek.

Specifika vzdělávání žáků zrakovým, sluchovým a tělesným znevýhodněním a více vadami

Na naší škole nemáme zkušenosti se vzděláváním zrakově a sluchově znevýhodněných žáků, ani se vzděláváním žáků s poruchami autistického spektra. V případě, že by rodiče projevíli zájem o umístění dítěte s takovým znevýhodněním do naší školy, konzultovali bychom vhodnost jeho přijetí s odbornými pracovišti, případně bychom ve spolupráci s odborníky připravili individuální vzdělávací program.

V předchozích letech navštěvovala naši školu žákyně na vozíku, škola má tedy bezbariérový přístup a vlastní „schodolez“, který ulehčuje pohyb vozíčkářů po škole.

Specifické vzdělávání žáků s logopedickými vadami

Rodičům žáků s logopedickými vadami je doporučena návštěva specializovaného pracoviště.

Zásady pro práci s dětmi se sociálním znevýhodněním: Při práci s žáky, kteří pocházejí z prostředí sociálně, kulturně a jazykově odlišného, bývá hlavní problém zpravidla v nedostatečné znalosti vzdělávacího jazyka. Největší pozornost proto věnujeme osvojení českého jazyka, seznámení se s českým prostředím, kulturními zvyklostmi a tradicemi. Ve shodě se školským zákonem umožňujeme těmto dětem budování jejich vlastní identity, která vychází z jejich původního prostředí.

Dále pak:

- volíme odpovídající metody a formy práce
- zajišťujeme skupinovou nebo individuální péči
- nastolíme pravidelnou spolupráci s rodinou a odborným pracovištěm
- ve školním prostředí vytváříme příznivé klima pro tyto žáky
- v případě potřeby vypracování individuálních vzdělávacích programů
- upozorňujeme zákonné zástupce na možnost prominutí plateb za školní družinu a dále o příspěvku Úřadu MČ Praha 10 na pobyt ve škole v přírodě.

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Zařazení nadaných žáků do základního vzdělávání vyžaduje od učitelů náročnou přípravu na vyučování v jednotlivých vyučovacích předmětech. Pro tyto žáky je zapotřebí zvýšené motivace k rozšiřování základního učiva do větší hloubky, a to především v těch vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

Nadaní žáci mají možnost navštěvovat vyučovací hodiny ve vyšších ročnících, případně některý ročník po vykonání rozdílových zkoušek přeskočit. Jsou jim zadávány náročnější samostatné úkoly (referáty k probíranému učivu, zajímavosti ze světa techniky...), jsou pověřováni vedením a řízením skupin. V odpoledních hodinách jsou tito žáci směřováni zejména k zapojení do zájmových aktivit organizovaných školou.

Žáci jsou zapojováni do vědomostních nebo sportovních soutěží a olympiád, reprezentují školu. Velmi často se stává, že tito žáci mají výkyvy v chování. Je nutné toto chování usměrňovat s pedagogickým optimismem taktně, avšak důsledně. Usměrníme žáky v osobnostní výchově, vedeme je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším. Není výjimkou, že vyniká-li žák v jedné oblasti, v jiné je průměrný.

Na základě doporučení PPP, SPC je možné vytvořit nadaným žákům individuální studijní program a/nebo vzdělávat žáka v určitém předmětu v jiném postupném ročníku.

Přehled realizovaných průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova				
	1. stupeň		2. stupeň	
Tematický okruh	Třída	Předmět	Třída	Předmět
Rozvoj schopností poznávání	1.	ČASP	6., 8.	M
	1., 4.	M	8.	F
	2.	Hv	8.	Ch
			7.	Vv
Sebepoznání a sebepojetí	4.	Hv	7.	Čj
			6. – 9.	Tv
Seberegulace a sebeorganizace	4.	Tv	9.	M
			7.	F
Psychohygiena	1.	Tv	8.	Př
			9.	Vv
			8.	Vkz
			6. – 9.	Tv
Kreativita	1.	ČJ	6., 8.	Hv
	3.	Hv	6.	Vv
	3.	ČASP	7.	ČASP
Poznávání lidí	3.	Vv	7.	Čj
			6.	D
Mezilidské vztahy	2.	M	6.	Čj
			6.	Vv
Komunikace	4.	Čj	7.	Čj
			8.	Aj
			7.	Nj
			6.	Vv
Kooperace a kompetice	2.	Čj	6.	Vv
	3.	M	8. – 9.	ČASP
			6.	F
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	2.	ČASP	9.	VO
	5.	MA	8.	ČASP
Hodnoty, postoje, praktická etika	5.	Vv	8.	D

Výchova demokratického občana				
	1. stupeň		2. stupeň	
Tematický okruh	Třída	Předmět	Třída	Předmět
Občanská společnost a škola	4.	Tv	8.	Vv
Občan, občanská společnost a stát	1.	ČAJŠ	9.	Čj
			8.	Nj
			8.	D
			6. – 9.	Tv
Formy participace občanů v politickém životě	5.	ČAJŠ	6.	VO
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	4.	ČAJŠ	7.	VO

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech				
	1. stupeň		2. stupeň	
Tematický okruh	Třída	Předmět	Třída	Předmět
Evropa a svět nás zajímá	3.	Tv	7.	M
Objevujeme Evropu a svět	3.	Aj	7.	Čj
	2.	Vv	7.	Nj
Jsme Evropané	3.	ČAJŠ	7.	F
			8.	Ch
			8.	Z

Multikulturní výchova				
	1. stupeň		2. stupeň	
Tematický okruh	Třída	Předmět	Třída	Předmět
Kulturní diference	4.	Aj	6.	Aj
			7.	D
Lidské vztahy	5.	Hv	8.	Čj
Etnický původ	2.	Aj	6., 7.	Z
Multikulturalita	4.	Vv	8.	Čj
			8.	Nj
Princip sociálního smíru a solidarity	5	Čajs	9.	D

Environmentální výchova				
	1. stupeň		2. stupeň	
Tematický okruh	Třída	Předmět	Třída	Předmět
Ekosystémy	2.	ČAJS	6., 7.	Př
Základní podmínky života	4.	ČASP	8., 9.	F
			8., 9.	Př
			6.	Z
			7.	Vkz
Lidské aktivity a problémy životního prostředí			6. – 9.	Tv
	5.	Tv	9.	Př
			9.	Z
Vztah člověka k prostředí	2.	Tv	9.	Čj
	1.	Vv	9.	Nj
	2.	ČAJS	9.	Ch
			6., 9.	Př
			7.	Vv

Mediální výchova				
	1. stupeň		2. stupeň	
Tematický okruh	Třída	Předmět	Třída	Předmět
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	3.	Čj	6.	Čj
			9.	F
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	4.	Čj	8., 9.	Čj
			6.	Vkz
Stavba mediálních sdělení	5.	Aj	9.	Čj
			7., 9.	Aj
			7.	Vkz
Vnímání autora mediálních sdělení	3.	Čj	8.	VO
Fungování a vliv médií ve společnosti	5.	Čj	6., 9.	Hv
Tvorba mediálního sdělení	5.	Časp	7., 9.	Čj
			9.	Nj
Práce v realizačním týmu	1.	Hv	6.	F
	3.	Čj		
	5.	Inf		

Realizaci průřezových témat si připravuje každý vyučující na začátku školního podle svého zaměření. Probíhá buď dlouhodobě, pomocí projektů, nebo v blocích. Tabulky s plánem realizací jsou společně s časovými plány uloženy u vedení školy k nahlédnutí. Vzhledem k odlišným přístupům vyučujících formu realizace necháváme na jejich volbě (po konzultaci s koordinátorem ŠVP).

Školní učební plán

Vzdělávací oblasti	Předměty	1. stupeň						2. stupeň				
		1. – 5. ročník						6. – 9. ročník				
		1.	2.	3.	4.	5.	Σ	6.	7.	8.	9.	Σ
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a lit.	8+1	7+1	7+1	7+1	6+1	35+5	3+1	4	4	4	15+1
	Anglický jazyk	-	0+2	3	3+1	3+1	9+4	3+1	3+1	3+1	3+1	12+4
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1	20+4	3+1	4+1	4+1	4+1	15+4
Informační a komunikační technologie	Informatika	-	-	-	-	1	1	1	-	-	-	1
Člověk a jeho svět		2	2	2+1	3	3	12+1	-	-	-	-	-
Člověk a společnost	Dějepis	-	-	-	-	-	-	1+1	2	2	2	7+1
	Výchova k občanství	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	4
Člověk a příroda	Fyzika	-	-	-	-	-	-	1+1	1+1	1+1	2	5+3
	Chemie	-	-	-	-	-	-	-	-	1+1	2	3+1
	Přírodopis	-	-	-	-	-	-	2	1+1	1	1+1	5+2
	Zeměpis	-	-	-	-	-	-	2	2	2	2	8
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	1	1	1	1	4
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	2	1	1	2	6
Člověka zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	2	2	2	2	8
	Výchova ke zdraví	-	-	-	-	-	-	1	1	0+1	-	2+1
Člověk a svět práce		1	1	1	1	1	5	1	0+1	1	1	3+1
Volitelné předměty, z nichž jeden je vždy další cizí jazyk		-	-	-	-	-	-	-	0+2	0+2	0+2	0+6
Hodiny dané RVP		19	18	21	23	23	104	24	23	24	27	98
Disponibilní časová dotace		1	4	3	3	3	14	5	7	7	5	24
Celková povinná časová dotace		20	22	24	26	26	118	29	30	31	32	122

Školní učební plán, hudební třídy

Vzdělávací oblasti	Předměty	1. stupeň						2. stupeň				
		1. – 5. ročník						6. – 9. ročník				
		1.	2.	3.	4.	5.	Σ	6.	7.	8.	9.	Σ
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a lit.	7+1	7	7+1	7+1	7	35+3	3+1	4	4	4	15+1
	Anglický jazyk	-	0+2	3	3+1	3+1	9+4	3+1	3+1	3+1	3+1	12+4
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1	20+4	3+1	4+1	4+1	4+1	15+4
Informační a komunikační technologie	Informatika	-	-	-	-	1	1	1	-	-	-	1
Člověk a jeho svět		2	2	2	3	3	12	-	-	-	-	-
Člověk a společnost	Dějepis	-	-	-	-	-	-	1+1	2	2	2	7+1
	Výchova k občanství	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	4
Člověk a příroda	Fyzika	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	4
	Chemie	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	3
	Přírodopis	-	-	-	-	-	-	2	1	1	2	6
	Zeměpis	-	-	-	-	-	-	2	2	2	2	8
Umění a kultura	Hudební výchova	3	2+1	2+1	3	2+1	12+3	2+1	1+2	1+2	2+1	6+6
	Výtvarná výchova	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	4
Člověka zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	2	2	2	2	8
	Výchova ke zdraví	-	-	-	-	-	-	1	1	0+1	-	2+1
Člověk a svět práce		1	1	1	1	1	5	1	0+1	1	1	3+1
Volitelné předměty, z nichž jeden je vždy další cizí jazyk		-	-	-	-	-	-	-	0+2	0+2	0+2	0+6
Hodiny dané RVP		19	18	21	23	23	104	24	23	24	27	98
Disponibilní časová dotace		1	4	3	3	3	14	5	7	7	5	24
Celková povinná časová dotace		20	22	24	26	26	118	29	30	31	32	122

Poznámky ke Školnímu učebnímu plánu

1. Počet vyučovacích hodin jednotlivých předmětů je v tabulce zobrazen v podobě číslo + číslo (např. 7+1). První číslo udává počet hodin z povinné dotace na předmět podle Rámcového vzdělávací programu pro základní vzdělávání, druhé číslo pak počet hodin, které předmětu škola stanovila „navíc“ dle svého uvážení.

2. Ve škole probíhá výuka podle dvou rozdílných školních učebních plánů (dále jen ŠUP). Ve školním roce 2009/10 byla poprvé otevřena první třída se zaměřením na hudební výchovu. ŠUP hudebních tříd se od ŠUP běžných tříd liší v časové dotaci předmětů ve všech ročnících. Počet hodin výuky anglického jazyka je v hudebních třídách zachován, sloučené jsou obsahy předmětů *Člověk a svět práce* a *Výtvarná výchova* (na 1. stupni). Další drobné změny jsou patrné v tabelacích na str. 25 a 26.

3. V první třídě nabízíme nepovinný předmět anglický jazyk (jedna hodina týdně).

4. Volitelné předměty nabízené ve škol. roce 2009/10: německý jazyk (VII., VIII. a IX. třída), francouzský jazyk (VII. třída), informatika (IX. třída) a společensko-vědní seminář (VIII. třída), jehož obsah je spojen ze vzdělávacích oblastí Jazyk a jazyková komunikace a Člověk a společnost. Výběr nepovinných předmětů pro následující školní rok vždy konzultujeme s rodiči žáků budoucích sedmých tříd.

5. Při některých vyučovacích hodinách žáky dělíme na oddělené pracovní skupiny. Týká se zejména jazykového vyučování, kdy se snažíme, aby ve skupině nebylo víc, než 20 dětí. Dále z kapacitních důvodů dělíme děti na předměty Informatika a komunikační technologie, Člověk a svět práce (dříve pracovní činnosti/vyučování) a na volitelné předměty (často jsou to cizí jazyky). Je-li třída velmi početná, půlíme i výuku některých hodin matematiky a českého jazyka.

6. Ve druhé a třetí třídě navštěvují žáci většinou v druhém pololetí – v rámci výuky tělesné výchovy – kurzy plavání.

7. Minimálně jednou za dva roky pořádáme jazykový zájezd do Spojeného království nebo do Francie.

Učební osnov 1. stupeň

Pro lepší orientaci doporučujeme prostudovat školní učební plán (str. 25 a 26) a tabulky s rozpracovanými osnovami, které následují za tímto stručným shrnutím.

1. Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

1.1. Předmět: Český jazyk a literatura

Charakteristika předmětu: vyučovací předmět český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:

I. třída	9 hodin týdně
II. – IV. třída	8 hodin týdně
V. třída	7 hodin týdně.

Předmět Český jazyk a literatura se skládá z oblastí *Komunikační a slohová výchova; Jazyková výchova a Literární výchova*. Vzdělávání v předmětu Český jazyk a literatura směřuje k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě, k osvojování a rozvíjení čtenářských schopností, vede k využívání různých zdrojů informací – př. slovníky, encyklopedie, katalogy, pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných pro další vývoj. Vyučovací předmět český jazyk a literatura je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty.

1.2. Předmět: Anglický jazyk

Charakteristika předmětu: vyučovací předmět anglický jazyk se vyučuje na prvním stupni od II. třídy. Žákům, kteří navštěvovali kroužky angličtiny v mateřské škole zajistíme nepovinný předmět nebo kroužek tak, aby se v prostředí anglického jazyka mohli pohybovat bez přestávky. Hodinová dotace je následující:

II. třída	2 hodiny týdně
III. třída	3 hodiny týdně
IV. – V. třída	4 hodiny týdně.

Předmět Anglický jazyk obsahuje podle RVP ZV oblasti *Receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti*. Práce v hodinách je tedy zaměřena jak na zvukovou podobu jazyka (aktivní konverzace, porozumění mluvenému slovu), tak na podobu písemnou. Během let začínáme klást zvýšený důraz i na správnou gramatiku. Ve vyučovacích hodinách pracujeme s učebnicemi, pracovními sešity, často zařazujeme hry, dramatizace. Používáme audio i video nahrávky. Zaměřujeme se na vzájemnou komunikaci žáků, skupinovou práci, ale i na samostatné výkony, např. práce se slovníkem, překlady aj.

2. Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

2.1. Předmět: Matematika

Charakteristika předmětu: matematiku vyučujeme od první třídy v následujících časových dotacích:

I. třída	4 hodiny týdně
II. – V. třída	5 hodin týdně.

Časová dotace matematiky je tak oproti Rámcovému vzdělávacímu programu pro základní školství posílena na 1. stupni o 2 hodiny týdně (viz str. 5).

Naším cílem je, aby žáci zvládli provádět početní výkony, aplikovat početní operace na každodenní situace, řešit jednoduché geometrické úkoly. Osnovy pokrývají všechny oblasti vymezené RVP ZV, čili *Číslo a početní operace; Závislosti, vztahy a práce s daty; Geometrie v rovině a prostoru; Nestandardní aplikační úlohy a problémy* Stěžejní je samostatná práce a aktivní činnost žáků.

3. Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

3.1. Předmět: Informatika

Charakteristika předmětu: informatika jako samostatný předmět je dotována jednou hodinou týdně pouze v V. třídě. To ovšem neznamená, že naši žáci až do páté třídy neuvidí počítač. V ZŠ Švehlova je jedna počítačová pracovna s 12+1 PC, navíc se snažíme vybavit každou kmenovou třídu jedním počítačem připojeným na internet.

Práce s počítačem je integrální součástí vyučování již od první třídy, PC v pracovně obsahují mimo jiné výukové programy, děti si tak mohou procvičovat znalosti a dovednosti nabyté téměř ve všech vyučovacích předmětech. V V. třídě si tak jen utřídí to, co se dosud naučili, prohloubí si dovednosti v práci s internetem a textovými a tabulkovými editory tak, aby je mohli aktivně používat při práci na 2. stupni ZŠ. Základními tematickými okruhy jsou *Základy práce s počítačem; Vyhledávání informací a komunikace; Zpracování a využití informací.*

4. Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

4.1. Předmět: Člověk a jeho svět

Charakteristika předmětu: předmět člověk a jeho svět v sobě integruje vzdělávací obsahy, které se v programu Základní škola objevovaly v předmětech prvouka, vlastivěda a přírodověda. Vyučuje se pouze na prvním stupni: I. – III.. třída 2 hodiny týdně
IV. – V. třída 3 hodiny týdně.

Předmět slučuje obsahy předmětů dříve známých pod názvy prvouka, vlastivěda a přírodověda. Hlavními oblastmi jsou *Místo, kde žijeme; Lidé kolem nás; Lidé a čas; Rozmanitost přírody; Člověk a jeho zdraví.*

Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Práce je zaměřena především na pozorování a pojmenovávání věcí, jevů a dějů, jejich vzájemných vztahů a souvislostí. Žáci se učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, chápat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

5. Vzdělávací oblast: Umění a kultura

5.1. Předmět: Hudební výchova

Charakteristika předmětu: předmětu hudební výchova je věnována v každé třídě prvního stupně jedna hodina týdně, v hudebních třídách po třech hodinách týdně. Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř oblastí: *vokální činnost* (práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného

projevu), *instrumentální činnost* (hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkci), *hudebně pohybová činnost* (ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty) a *poslechová činnost* (aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a podob). Výuka probíhá v kmenových třídách a v učebně hudební výchovy.

5.1. Předmět: Hudební výchova ve třídách s její rozšířenou výukou

Charakteristika předmětu: Předmětu hudební výchova jsou v každé třídě s její rozšířenou výukou věnovány tři hodiny týdně. Vzdělávací obsah je rozdělen do oblastí: zpěv a hlasová výchova (práce s hlasem, kultivace zpěvního i mluveného projevu) , intonace a sluchová výchova (sluchová analýza, práce s tóny, intervaly, akordy, čistota vokálního projevu), hudebně pohybové činnosti (ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty; hra na tělo a Orffovy nástroje), instrumentální činnosti (hra na Orffovy nástroje, sopránovou zobcovou flétnu, zvonkohry), poslechové činnosti (aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů, podob), hudební teorie (získávání poznatků z hudební nauky a dějin hudby). Výuka probíhá v kmenových třídách a učebně hudební výchovy.

5.2. Předmět: Výtvarná výchova

Charakteristika předmětu: výtvarná výchova prostupuje v prvních letech školní docházky takřka všemi předměty. Jako samostatný předmět figuruje v ŠVP jednou hodinu týdně v I. – III. třídě, ve IV. a V. třídě pak 2 hodiny týdně. Cílem je umožnit žákům poznávat okolní i jejich vnitřní svět prostřednictvím výtvarných činností. Hlavní oblasti podle RVP ZV zahrnují *Rozvíjení smyslové citlivosti; Uplatňování subjektivity; Ověřování komunikačních účinků.* Z metod a forem práce využívá především hravé činnosti a experimentování, později nastupuje i uvědomělejší výtvarná práce. Děti při práci zachycují jak své okolí, tak i svůj vnitřní svět, pocity, touhy. V učebně se učí estetickému cítění, rozvíjí fantazii a pomáhá formovat kulturní rozhled. Ve školním učebním plánu pro třídy s rozšířenou výukou hudební výchovy je obsah předmětu výtvarná výchova sloučen s předmětem Člověk a svět práce.

6. Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

6.1. Předmět: Tělesná výchova

Charakteristika předmětu: tělesná výchova je realizována v I. – V. třídě, vždy 2 vyučovací hodiny týdně. Výuka probíhá zejména v tělocvičnách a na nově zrekonstruovaném školním hřišti. Hlavní okruhy činností jsou *Činnosti ovlivňující zdraví; Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností a Činnosti podporující pohybové učení.*

Ve 2. a 3. ročníku žáci dojíždějí vždy v 2. pololetí školního roku do Hostivaře na kurz plavání. Každoročně pořádáme pro zájemce školy v přírodě, kde je aktivní pohyb na čerstvém vzduchu základní činností.

Tělesná výchova umožňuje žákům poznat vlastní pohybové možnosti a přednosti i zdravotní a pohybová omezení, rozumět jim, respektovat je u sebe sama i u druhých a aktivně je využívat nebo cíleně ovlivňovat. Žáci jsou vedeni ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích, učí se reagovat na základní povely a pokyny a sami je i vydávají, organizují jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty.

7. Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

7.1. Předmět: Člověk a svět práce

Charakteristika předmětu: předmět člověk a jeho svět se vyučuje v 1. až 5. ročníku po jedné hodině týdně. Žáci se v něm učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Učivo je rozděleno do oblastí *Práce s drobným materiálem; Konstrukční činnosti; Pěstitelské práce; Příprava pokrmů.*

Učební osnovy 2. stupeň

Pro lepší orientaci doporučujeme prostudovat školní učební plán (str. X) a tabulky s rozpracovanými osnovami, které následují za tímto stručným shrnutím.

1. Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

1.1. Předmět: Český jazyk a literatura

Charakteristika předmětu: vyučovací předmět český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících, a to vždy po čtyřech hodinách týdně. Dvě hodiny týdně jsou věnovány gramatice, po jedné pak slohu a literatuře.

Vzdělávání v předmětu Český jazyk a literatura směřuje k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě, k osvojování a rozvíjení čtenářských schopností, vede k využívání různých zdrojů informací – př. slovníky, encyklopedie, katalogy, pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných pro další vývoj. Vyučovací předmět český jazyk a literatura je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty.

1.2. Předmět: Anglický jazyk

Charakteristika předmětu: vyučovací předmět anglický jazyk se vyučuje ve všech ročnících 2. stupně vždy po čtyřech vyučovacích hodinách.

Práce v hodinách je zaměřena jak na zvukovou podobu jazyka (aktivní konverzace, porozumění mluvenému slovu), tak na podobu písemnou. Během let začínáme klást zvýšený důraz i na správnou gramatiku. Ve vyučovacích hodinách pracujeme s učebnicemi, pracovními sešity, často zařazujeme hry, dramatizace. Používáme audio i video nahrávky. Zaměřujeme se na vzájemnou komunikaci žáků, skupinovou práci, ale i na samostatné výkony, např. práce se slovníkem, překlady aj.

2. Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

2.1. Předmět: Matematika

Charakteristika předmětu: matematice jsou věnovány v 6. ročníku 4 hodiny týdně, v ostatních ročnících 2. stupně pak 5 hodin týdně.

Předmět matematika na 2. stupni navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět matematika na 1. stupni. Vyučuje se jako samostatný předmět v 6. ročníku čtyři, v 7., 8. a 9. ročníku pak pět hodin týdně. Ve všech ročnících je výuka posílena o jednu disponibilní hodinu.

Výuka probíhá v kmenových třídách. V rámci třídy podle potřeby využíváme vnitřní diferenciaci. V jedné skupině jsou na žáky kladeny větší nároky z hlediska probíraného učiva, podle podmínek je zařazováno rozšiřující učivo. Ve druhé skupině jsou žáci vedeni k zvládnutí základních dovedností a početních operací tak, aby splnili potřebné výstupy. Naším cílem je, aby žáci pocítovali úspěch a byli kladně motivováni k dalšímu vzdělávání.

Vzdělávací oblast vede žáky k přesnému vyjadřování, rozvíjí logické uvažování, důslednost, vytrvalost, pečlivost, sebekontrolu. Důraz je kladen na rozvoj dovedností žáků. Metody jsou

zaměřené především na samostatnou práci žáků, na řešení problémů, na práci ve skupinách, počítařské soutěže. Žáci se učí využívat vědomosti a dovednosti v praktickém životě. Předmět matematika úzce souvisí s fyzikou, zeměpisem a chemií.

Matematika má ve vzdělání nezastupitelnou roli, prolíná celým vzdělávacím procesem, vytváří předpoklady pro další studium a pro úspěšné uplatnění ve většině oborů profesionální přípravy.

3. Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

3.1. Předmět: Informatika

Charakteristika předmětu: informatika jako samostatný předmět je na 2. stupni dotována jednou hodinou týdně, a to v VI. třídě. Práce s PC však probíhá průběžně během celé školní docházky, zejména pak ve vyšších ročnících. V ZŠ Švehlova je jedna počítačová pracovna s 12+1 PC, postupně vybavujeme všechny kmenové třídy jedním počítačem připojeným na internet.

Práce s počítačem je integrální součástí vyučování již od první třídy, PC v pracovně obsahují mimo jiné výukové programy, děti si tak mohou procvičovat znalosti a dovednosti nabyté téměř ve všech vyučovacích předmětech. V V. třídě – na konci 1. stupně – a v VI. třídě si tak jen utřídí to, co se dosud naučili, prohloubí si dovednosti v práci s internetem a textovými a tabulkovými editory tak, aby je mohli aktivně používat při práci na 2. stupni ZŠ.

4. Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

4.1. Předmět: Dějepis

Charakteristika předmětu: Výuka dějepisu probíhá od 6. do 9. ročníku, a to vždy dvě hodiny týdně. K výuce slouží pracovna dějepisu a zeměpisu, případně kmenové učebny. Využíváme i počítačovou pracovnu a audio-video pracovnu. Nedílnou součástí naší práce jsou dějepisné exkurze a návštěvy muzeí, galerií a památkových objektů.

Úkolem vyučujících je vybírat a podávat učivo tak, aby žáci získali o historii zájem a byli schopni její studium dále rozvíjet. Snažíme se, aby byla výuka dějepisu pro většinu žáků přitažlivá, nabízela jim uplatnění a rozvoj nových dovedností. Žáci by si měli uvědomit, že historie může být užitečná i pro jejich současný život. Chtěli bychom, aby žáci měli kladný vztah k historii i v dospělosti, byť ne jako k hlavnímu oboru své činnosti, ale jako ke zdroji zajímavých názorů, modelů chování a dalších užitečných informací.

4.2. Předmět: Výchova k občanství

Charakteristika předmětu: předmětu výchova k občanství vyučujeme v každém ročníku 2. stupně vždy jednu vyučovací hodinu. Předmět otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činnostmi důležitých politických institucí a orgánů a s možnými způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

5. Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

5.1. Předmět: Fyzika

Charakteristika předmětu: předmět fyzika je vyučován jako samostatný vyučovací předmět v 6. – 9. ročníku 2 hodiny týdně. V každém ročníku je podle potřeby a možností zařazena 1, příp. 2 laboratorní práce.

Je vyučován ve třídách s využitím pracovny fyziky, pracovny AVP a počítačové pracovny. Podle charakteru učiva a cílů vzdělávání se využívá frontální vyučování s demonstračními pomůckami, skupinová práce s využitím žákovských pomůcek, přístrojů, měřidel a odborné literatury, samostatné pozorování, samostatná práce (laboratorní práce), samostatné projekty s konzultacemi. Žáci jsou směřováni ke hledání a poznání fyzikálních faktů, podporováni v hledání souvislostí a zákonitostí fyzikálních jevů. Jsou vedeni k osvojování, rozvíjení a upevňování dovedností pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti látek, pozorovat procesy fyzikálních dějů a vytvářet je. Jsou motivováni ke zkoumání souvislostí fyzikálních jevů s ostatními přírodními procesy. Osvojují si základní fyzikální pojmy a používání odborné terminologie. Je podporováno a rozvíjeno vytváření otevřeného myšlení, vlastního názoru a logické uvažování. Získávají dovednost pro řešení konfliktů, uvědomují si různost názorů a možnost řešit problémy různými způsoby. Jsou vedeni k získávání informací o nových technických objevech a zdokonalování techniky z tisku, encyklopedií, internetu a technických časopisů a k jejich předávání ostatním spolužákům formou referátu, tvorbou testu apod.

5.2. Předmět: Chemie

Charakteristika předmětu: chemie je samostatný předmět, který se dostává do osnov naší školy v 8. a 9. ročníku vždy po dvou hodinách týdně. K výuce slouží specializovaná učebna chemie vybavená laboratorními pomůckami a audio-video technikou k demonstraci pokusů. Vyučování vede žáky k tomu, aby poznávali vybrané chemické látky a reakce, které jsou součástí přírody a jejich každodenního života. Žáci získávají informace o bezpečném, účelném a ekonomickém zacházení s chemickými látkami a jsou vedeni k ochraně přírody a vlastního zdraví.

5.3. Předmět: Přírodopis

Charakteristika předmětu: přírodopis je koncipován jako samostatný předmět, s dotací 2 hodiny týdně v 6., 7., a 9. ročníku a 1 hodinu týdně v ročníku 8. Vyučujeme jej v odborné pracovně přírodopisu, kde jsou dětem k dispozici rozmanité pomůcky jako preparáty rostlin a zvířat, ukázky nerostů a hornin, modely částí lidského těla apod. Používáme také mikroskopy a mikroskopické preparáty, laboratorní váhy aj., důležitou součástí výuky jsou – v rámci názornosti – návštěvy zoologických či botanických zahrad a exkurze do přírody. Pro získávání informací využíváme video techniku a PC pracovnu s výukovými programy a připojením na internet.

Obsah učiva je vybrán a strukturován tak, aby si v průběhu vzdělávání žáci vytvořili ucelenou představu o vztazích mezi živou a neživou přírodou, seznámili se s mnohotvárnými formami

života na Zemi s naučili se správně chápat spjatost člověka a jeho života s přírodou a jejími zákonitostmi.

5.4. Předmět: Zeměpis

Charakteristika předmětu: předmět zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku s časovou dotací dvě hodiny týdně. Předmět zeměpis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Formy a metody práce jsou voleny podle charakteru učiva a cílů vzdělávání. Využíváme frontální výuku s demonstračními pomůckami a obrazovým materiálem, skupinovou práci s využitím map, odborné literatury, časopisů, internetu nebo zeměpisné vycházky s pozorováním, pobyty na ŠvP, exkurse, besedy.

Žáci si na základě elementárních poznatků vytvoří obraz přírodního a společenského prostředí, poznají hodnoty, které se vztahují k přírodě, ke světu. Jsou vedeni k rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního prostředí moderního člověka. Získají kompetence, které vytvoří základ pro další studium a orientaci v praktickém životě.

6. Vzdělávací oblast: Umění a kultura

6.1. Předmět: Hudební výchova

Charakteristika předmětu: hudební výchově je v každém ročníku 2. stupně věnována jedna vyučovací hodina týdně. Výuka probíhá v odporné učebně hudební výchovy, které je vybavena pianem, sadou Orffových nástrojů, zpěvníky a dalšími učebnicemi a v neposlední řadě také audio soupravou pro poslech hudby.

Hudební výchova dává žákům příležitost, aby projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu v setkávání s hudbou. Tuto potřebu podněcujeme a rozvíjíme v organizaci hudebně výchovných činností s širším záměrem obohacovat jejich estetické vnímání a prožívání světa.

6.2. Předmět: Výtvarná výchova

Charakteristika předmětu: Obsah vyučovacího předmětu výtvarná výchova vychází ze vzdělávacího oboru **RVP Umění a kultura**, náplň předmětu z lidské představivosti, obrazů a představ uložených v naší paměti, zděděných po našich předcích, které nás spojují se Zemí i Vesmírem. Poznávání vnitřního i okolního světa prostřednictvím výtvarných činností, k výtvarnému myšlení a cítění, formuje fantazii, prostorovou představivost, smysl pro originalitu. **Výtvarná výchova** se vyučuje jako samostatný předmět v 6. ročníku s dotací 2 hodiny týdně, v 7. a 8. ročníku s dotací 1 hodina týdně a v 9. ročníku s dotací 2 hodiny týdně.

Při práci v hodinách výtvarné výchovy rozvíjíme zájem žáku o výtvarné umění, snažíme se směřovat je k pochopení výtvarného umění a estetických souvislostí. Vedeme žáky k porozumění základních pojmů v oblasti výtvarného umění. Seznamuje je se zákonitostmi při používání různých výtvarných technik. Žáci se učí rozlišovat a chápat rozličné různorodé výtvarné prostředky. Výtvarná výchova rozvíjí tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost, podporuje a vytváří podmínky pro uplatňování subjektivity, vlastní kreativity, originality. Užívá širokou škálu rozmanitých vyjadřovacích prostředků, včetně nejnovějších informačních a

komunikačních technologií. Rozvíjí průřezové téma **OSV** (zaměřuje se na rozvoj smyslového vnímání, kreativity), **EGS** a **MKV** (prohlubuje vztah k evropské a světové kultuře a MDV (učí žáky orientaci ve všech mediálních produktech, vede je k úspěšné sebe prezentaci).

Výuka obvykle probíhá v odborné pracovně, popř. kmenových třídách, dle možností a potřeby též v audiopracovně, pracovně výpočetní techniky, v areálu školy, mimo areál školy (práce v plenéru), nedílnou součástí výuky je návštěva galerií a výstav

Vyučovací předmět je velmi úzce spjat s ČJ a literaturou, dějepisem, zeměpisem a přírodovědou.

7. Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

7.1. Předmět: Výchova ke zdraví

Charakteristika předmětu: výchova ke zdraví je jako samostatný předmět veden v 6., 7. a 8. ročníku, vyučován je vždy jednu hodinu týdně. Předmět přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem bezprostředně navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Rozšiřují a prohlubují si poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, o přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi a učí se tak dívat se na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb a životních perspektiv dospívajícího jedince a rozhodovat se ve prospěch zdraví. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví je vzdělávací obor Výchova ke zdraví velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova.

7.2. Předmět: Tělesná výchova

Charakteristika předmětu: předmět jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života.

Tělesné výchově jsou v každém ročníku věnovány 2 hodiny týdně.

8. Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

8.1. Předmět: Člověk a svět práce

Charakteristika předmětu: Předmět člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Výuka probíhá v několika odborných pracovnách (dílna kovo, cvičná kuchyně, laboratoř přírodopisu, učebna s interaktivní tabulí, PC pracovna) vždy 2 hodiny jednou za 2 týdny.

9. Volitelné předměty: Německý jazyk a informatika. Volitelným předmětům jsou od 7. do 9. ročníku věnovány 2 hodiny týdně.

9.1. Předmět: Německý jazyk

Charakteristika předmětu: německý jazyk je jakožto volitelný předmět nabízen žákům od 7. ročníku, věnují se mu tedy ve výuce tři školní roky po dvou hodinách týdně. Cílem je naučit žáky – spíše než samotné gramatické – chovat se v každodenních situacích, porozumět se v konverzaci s rodilým mluvčím. Důraz je kladen na mluvenou komunikaci.

9.2. Předmět: Informatika

Charakteristika předmětu: k výuce informatiky využíváme PC pracovnu se dvanácti jednotkami. Informatika jako nepovinný předmět navazuje na informatiku povinnou z 5. a 6. ročníku. Během hodin je žákům na jednoduchých příkladech vysvětlován postup tvorby dokumentů, aplikací a programů, na základě získaných dovedností pak žáci sami dokumenty, aplikace a programy vytvářejí. Získané znalosti a dovednosti pak využívají při přípravě na další vyučovací předměty.

9.3. Předmět: Společensko-vědní seminář

Charakteristika předmětu: Vyučovací předmět Seminář společensko-vědních předmětů se vyučuje od 7. do 9. ročníku, a to po dvou hodinách týdně. Vzdělávání a výchova směřují k zájmu žáka o historii, současnost v různých oblastech lidského života. Propojuje a třídí poznatky a dovednosti získané zejména v předmětech dějepis, výchova k občanství, výchova ke zdraví, v hodinách literatury. Žáci pracují s informačními zdroji, posuzují získané informace, seznamují se s klíčovými problémy minulosti a současnosti. Upevňují si základní životní postoje potřebné pro kulturně bohatý život v současné společnosti.

Seminář společensko-vědních předmětů směřuje k hledání společensky významných hodnot celé společnosti, ale i jedince, snaží se rozvíjet osobnost žáka nejen v oblasti vědomostí, dovedností a schopností, ale především v oblasti postojů a hodnot.